

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 01 – 1596/6
Podgorica, 13.09.2023. godine

Na osnovu člana 14 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 126 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), rješavajući po žalbi privrednog društva „Nova M“ d.o.o. iz Podgorica (zavedenoj kod Agencije pod brojem 01-1596/5 od 29.08.2023. godine), koga zastupa direktorica Vidra Milačić, Savjet Agencije za elektronske medije na sjednici održanoj 13.09.2023. godine, donio je

RJEŠENJE

1. **Odbija se, kao neosnovana, žalba** privrednog društva „Nova M“ d.o.o. iz Podgorice, emitera televizijskog programa „TV Nova M“, podnijeta protiv rješenja Agencije za elektronske medije br. 02-1596/4 od 10.08.2023. godine.
2. Ovo rješenje objaviti na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
3. Protiv ovog Rješenja može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.
4. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Direktorica Agencije za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) je donijela Rješenje br. 02-1596/4 od 10.08.2023. godine, kojim je privrednom društvu „Nova M“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), emiteru televizijskog programa „TV Nova M“, izrečeno upozorenje kao upravno-nadzorna mjera zbog kršenja člana 25 stav 2 i 3 Pravilnika o programskim standardima u elektronski medijima (u daljem tekstu: „Pravilnik“).

U ostavljenom roku, emiter je uložio žalbu Savjetu Agencije za elektronske medije (u daljem tekstu: „Savjet Agencije“) protiv navedenog prvostepenog rješenja (zavedena kod Agencije za elektronske medije pod br. 01-1596/5 od 29.08.2023. godine), ukazujući da je dostavio pisano detaljno izjašnjenje o prirodi programskog sadržaja „Najveći gubitnik“ ističući:

- „da isti ne predstavlja rijaliti programski sadržaj, niti se legitimno može klasifikovati kao takav prema Pravilniku“,
- „da je u pitanju televizijski format koji za cilj ima da na zabavan način edukuje i podigne svest o značaju zdravih navika i podstakne pozitivnu transformaciju kako samih takmičara koji u unapred osmišljenim izazovima neposredno učestvuju, tako i publike koja ceo proces prati i izvlači korisne zaključke za svoj svakodnevni život“,
- „da se emisija radi prema određenoj definiranoj strukturi i unaprijed pripremljenom i detaljno osmišljenom scenariju po kom takmičari postupaju, u autentičnosti svog izbora i takmičenja sa drugim učesnicima, koja dalje vodi do finalne emisije nakon tri mjeseca emitovanja. U osnovi ove emisije je podizanje svesti o značaju zdravog života, balansirane hrane i fizičke aktivnosti, koju kroz takmičarski koncept zapravo treba da usvoje svi učesnici“,
- „da je već prima facie jasno da se radi o kvalitetnom formata (u smislu produkcije, koncepta i ciljeva) 'Najveći gubitnik' ne može tretirati isto kao niskobudžetni rijaliti koji se emituje uživo, sa naglaskom na skandaloznim situacijama, šokiranju gledalaca ili govoru mržnje,“
- „da bi se 'Najveći gubitnik' okarakterisao kao rijaliti program morao bi da predstavlja vještački stvorenu zajednicu ljudi na ograničenom prostoru, čiji je apsolutni fokus na suživot tih lica,

međusobnu komunikaciju, i stvaranje sadržaja koji najčešće nema scenario, u smislu odredi člana 4 stav 1 tačka o) Pravilnika."

- „Da je ovaj format zapravo pseudorijaliti program, jer govori o autentičnoj životnoj situaciji takmičara - 16 gojaznih osoba koje po programu takmičenja odbacuju loše i prihvataju zdrave navike, te doživljavaju pozitivnu transformaciju. U skladu sa definicijom iz člana 4 stav 1 tačka p) Pravilnika, pseudorijaliti jeste sadržaj koji prikazuje određene autentične ili izmišljene životne situacije, prema unaprijed utvrđenom scenariju, a ovde se radi o takvom programu,..."
- „da se boravak učesnika, te njihova svakodnevnica u kući ne prikazuje uživo u TV programu, a prikazani sadržaj je unaprijed snimljen i montiran materijal koji prolazi uredničku kontrolu, ..."
- „da nije postojala obaveza da se najava ovakvog programskog sadržaja označi dobnom oznakom 18 i emituje u rasponu termina od 23 do 06 časova,..."
- „da je Podnosilac žalbe isključivo obazrivosti radi započeo emitovanje 'Najvećeg gubitnika' i njegove najave sa grafičkom oznakom '18', odnosno započeo emitovanje najave u periodu od 23 do 06 časova, do konačne odluke AEM u predmetnom postupku".

Po mišljenju podnosioca žalbe „prvostepeni organ je propustio da utvrdi relevantne činjenice neophodne za pravilno odlučivanje o ovoj upravnoj stvari, odnosno nije utvrdio činjenice od značaja za pravilnu klasifikaciju programskog sadržaja 'Najveći gubitnik', posebno ističući:

- „da li su u istom prikazivani štetni segmenti iz člana 23a stav 1 tačka a) Pravilnika i
- da li su prethodno pomenuti segmenti emitovani u spornom programu odnosno najavi programa, te u kom su kontekstu prikazani i kakav je intenzitet prikazanog ponašanja kako je predviđeno članom 23a stav 1. tačka b) Pravilnika"
- „da je propušteno da se u skladu sa članom 25 stav 1 Pravilnika utvrdi da li sporna emisija odnosno najava zapravo uključuje veoma učestalo, veoma dugačko, veoma intenzivno i veoma detaljno prikazivanje sadržaja iz čl. 23a. stav 1. Pravilnika i ima li obilježja pobrojana u tačkama od a) do l) člana 25 stav 1 Pravilnika".

Podnosilac žalbe dalje napominje da „postoji velika razlika između ovakvog programskog sadržaja i sličnih takmičarskih formata od takozvanih rijalitija prinudnog okruženja (eng. Confined Environment) koji najčešće jesu programi nepodesni za mlade od 18 godina, ali ne zato što se odvijaju u ograničenom prostoru, za nagradu ili bez nje, nego zbog toga što u takvim sadržajima/okruženju dolazi do nasilja, patnje, agresivnosti učesnika, neumerenog konzumiranja alkoholnih pića, pušenja, prikazivanja seksualnosti ili pornografije i sličnih ponašanja koji sa velikim stepenom verovatnoće ugrožavaju moralni i fizički integritet maloletnika i opravdavaju ovu klasifikaciju. Zato i utvrđivanje da se emisija odvija na ograničenom prostoru (studiju, posebnom objektu, egzotičnoj lokaciji itd.), za nagradu ili bez nje, nije dovoljna da se ta emisija klasifikuje kao rijaliti, i da je prvostepeni organ zanemario argumente da je predmetni sadržaj edukativno-zabavni format takmičarskog karaktera koji se može klasifikovati kao pseudorijaliti u smislu definicije člana 4 stav 1 tačka p) Pravilnika."

Nadalje, smatra da je „prvostepeni organ ... sumarno citirao definiciju rijalitija, bazirajući svoj stav isključivo na ocjeni gdje se odvija pomenuti programski format i da li se učestvuje za nagradu, a ne na tome šta se u tom programu prikazuje". On smatra da je prvostepeni organ:

- „bez bilo kakve detaljne analize, ili detaljnijeg argumenta, istovremeno potvrđujući da isti ima unaprijed predviđeni scenario i uredničku kontrolu, što predstavlja bitne elemente pseudorijalitija, neosnovano prilagođava definiciju pseudorijalitija čineći je restriktivnijom, ovo sagledavanje sadržaja programa istrgnuto iz konteksta."
- „... propustio da pažljivo oceni svako pojedinačno mjerilo i sve zajedno kako je prethodno navedeno, a od detaljnog obrazloženja podnosioca žalbe, izabrao je da se osvrne isključivo na uzgredne argumente koji nisu primarni za utvrđivanje pravilnog činjeničnog stanja koje bi dovelo do pravilne klasifikacije ovog programa, te je i pogrešno klasifikovao program 'Najveći gubitnik' kao nepodesan za mlade od 18 godina, odnosno kao rijaliti. Na osnovu navedenog, prvostepeni organ je pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje u konkretnom postupku.

Podnosilac žalbe posebno ističe da „Trebalo imati u vidu da ZEM izričito predviđa da se njegove odredbe ne mogu tumačiti na način da daju pravo na ograničenje prava slobode govora ili slobode izražavanja, da se tumači uz korišćenje precedentnog prava Evropskog suda za ljudska prava, bilo kakva

ograničavanja slobode emitovanja pružalaca medijskih usluga moraju biti implementirana samo po izuzetku, u odgovarajućem postupku kojima se utvrđuju sve odlučne činjenice i strogo usaglašeno sa ciljem propisa."

U žalbi se navodi da je „prvostepeni organ propustio i da pravilno primeni materijalno pravo, odnosno konkretno odredbe člana 55 st. 2 i 3 Zakona o elektronskim medijima, kao i odredbe čl. 23a, 24 i 25 Pravilnika. Prvostepeni organ uopšte nije ispitivao ni da li postoje problematični sadržaji u programu 'Najveći gubitnik', već je, kako smo istakli svoj stav bazirao isključivo na definiciji rijaliti programa koja sama za sebe ne prejudicira da je sam sadržaj problematičan za maloljetnike".

Nadalje, podnosilac žalbe ukazuje da „pored nedostataka koji se odnose na nepotpuno i pogrešno utvrđeno činjenično stanje i pogrešnu primenu materijalnog prava, prvostepeni organ je izvršio i povredu odredaba upravnog postupka jer je postupak ispitivanja odgovornosti podnosioca žalbe iniciran je anonimnim prigovorom iza koga ne stoji konkretno identifikovano fizičko ili pravno lice u smislu člana 59 ZUP. Imajući u vidu shodnu primenu pravila upravnog postupka, u konkretnom slučaju ne postoji aktivno legitimisano lice za iniciranje postupka po prigovoru iz člana 144 ZEM, već je predmetni postupak mogao isključivo biti pokrenut po službenoj dužnosti prvostepenog organa, a na osnovu navoda iz anonimnog prigovora. Prvostepeni organ u pobijanom rješenju nije uvažio činjenicu da je podnosilac žalbe opreza radi, a do donošenja odluke u predmetnom postupku, promenio termin emitovanja programa 'Najveći gubitnik' (17.07.2023. godine je započeo emitovanje samog programa i najave sa grafičkom oznakom '18' i pomjerio emitovanje najave za period od 23 do 06 časova. Ovim je prvostepeni organ propustio da zaključi da je podnosilac žalbe i bez izricanja upravno-nadzorne mere otklonio razloge zbog kojih je postupak za utvrđivanje odgovornosti pokrenut, a što je po članu 102. ZUP trebalo da rezultira obustavljanjem postupka. Naprotiv, Prvostepeni organ je paradoksalno podnosiocu žalbe izrekao meru upozorenja i naložio mu da već usaglašeno emitovanje osporenog sadržaja usaglasa sa pravilima raspoređivanja i označavanja rijaliti programskih sadržaja propisanim u ZEM i Pravilniku."

Na kraju, žalilac predlaže da „polazeći od toga da je prvostepeni organ doneo Rješenje, a da nije potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje, čime je došlo do pogrešne primene materijalnog prava, i to uz bitne povrede odredaba upravnog postupka, predlažemo da drugostepeni organ usvoji ovu žalbu i shodno članu 126 stav 6 ZUP, utvrdi činjenice u postupku i dopuni ga, te poništi rješenje i sam reši upravnu stvar. Alternativno, ukoliko drugostepeni organ smatra da će nedostatke prvostepenog postupka brže i ekonomičnije otkloniti prvostepeni organ, predlažemo da drugostepeni organ u skladu sa članom 126 stav 7 ZUP svojim rješenjem poništi prvostepeno rješenje i predmet vratiti prvostepenom organu na ponovni postupak.

Podnosilac žalbe „moli drugostepeni organ da pri odlučivanju u konkretnom predmetu ima u vidu cilj regulative, te jednostavno pitanje: da li su zdrav život i takmičarski format koji je koncipiran na način da nudi jasan put do promjene životnog stila samih takmičara na bolje i slanja pozitivne poruke u javnost zaista neprimjereni za crnogorske maloljetnike?".

Na sjednici održanoj 13.09.2023. godine, Savjet Agencije za elektronske medije (u daljem tekstu: „Savjet Agencije“) je razmotrio predmetnu žalbu i sve spise predmeta i to:

- Anonimni prigovor (akt zaveden kod Agencije br. 02-1596 od 11.07.2023. godine);
- Nalaz Sektora za monitoring Agencije za elektronske medije (akt br. 02-1596/1 od 12.07.2023. godine);
- Zahtjev za izjašnjenje emitera (akt br. 02-1596/2 od 17.07.2023. godine);
- Izjašnjenje emitera povodom dostavljenog zahtjeva (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-1596/3 od 21.07.2023. godine);
- Rješenje direktorice Agencije za elektronske medije (akt br. 02-1596/4 od 10.08.2023. godine);
- Žalbu emitera na Rješenje direktorice Agencije za elektronske medije (zavedena pod br. 01-1596/5 od 29.08.2023. godine).

Razmatrajući osnovanost žalbenih navoda, a na osnovu informacija i navoda sadržanih u spisima predmeta, Savjet Agencije je konstatovao sljedeće:

- 1) Postupajući po anonimnom prigovoru (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-1596 od 11.07.2023. godine) Agencija je konstatovala (Nalaz Sektora za monitoring br. 02-1596/1 od 12.07.2023. godine) da je emiter, u okviru opšteg televizijskog programa „TV Nova M“, dana 10. jula 2023. godine, u

terminu od 23:00:25 do 00:27:17 sati (1 sat 26 minuta 52 sekunde) emitovao programski sadržaj pod nazivom „Najveći gubitnik“, koji prikazuje suživot učesnika i njihovo učešće u realizaciji različitih zadataka: vježbe, timske igre i slično, sa ciljem promjene sopstvenog fizičkog izgleda. Prije početka programskog sadržaja, emitovano je: grafičko/zvučno obavještenje o dobroj prilagodjenosti: „Program koji slijedi nije namijenjen za maloljetnike mlađe od 16 godina“ i grafičko obavještenje „Ovaj program sadrži plasman proizvoda“, na sredini gornjeg dijelu ekrana, a u toku njegovog emitovanja, u gornjem lijevom uglu ekrana, emitovana je grafička oznaka „16“. Dana 11. jula 2023. godine, u terminu od 11:06:59 do 11:11:41 sati (4 minuta 42 sekunde) emitovana je najava programa za tu sedmicu, u okviru koje je prikazana najava programskog sadržaja „Najveći gubitnik“, predviđenog za emitovanje iste noći i navedena najava je prikazana u terminu od 11:09:35 do 11:10:29 sati (54 sekunde) i sadržala je scene rasprave i svađe među učesnicima rijaliti programa.

- 2) Imajući u vidu standarde vezane za zaštitu maloljetnika, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja do kršenja člana 25 st. 2 i 3 Pravilnika i saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je došlo do kršenja Pravilnika, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje.
- 3) Dana 21.07.2023.godine emiter je dostavio pisano izjašnjenje (akt zaveden kod Agencije br. 02-1596/3 od 21.07.2023. godine) i u istom naveo da „u konkretnom slučaju 'Najveći gubitnik' predstavlja edukativno-zabavni format takmičarskog karaktera koji ima planetarnu popularnost, prikazuje se u preko 200 zemalja svijeta i prikazuje učešće učesnika u realizaciji različitih zadataka: vježbe, timske igre i slično, sa ciljem promjene sopstvenog fizičkog izgleda“.

Ukazao je da „prema programskoj opredijeljenosti 'Najveći gubitnik' ne predstavlja rijaliti programski sadržaj, niti se može podvesti pod član 25 Pravilnika, već se radi o pseudorijaliti programskom sadržaju, na koji se odnose pravila iz čl. 24 Pravilnika, grafička oznaka 16 i emitovanje od 22 do 06 časova“.

Naveo je da je „Član 4 stav 1 tačka o) Pravilnika veoma široko postavljen i ostavlja prostora različitim ciljnim tumačenjima i da se priroda rijalitija ne sme mehanički vezati za apstraktnu normu, već je regulator dužan imati u vidu cjelokupni kontekst i konkretni sadržaj pojedine emisije. U konkretnom slučaju, radi se o pseudorijalitiju koji je regulisan članom 4 stav 1 tačka p) Pravilnika, koji prikazuje određene autentične ili izmišljene životne situacije, prema unaprijed utvrđenom scenariju, da se radi o edukativno-zabavnom formatu i da je u osnovi ovog formata podizanje svijesti o značaju zdravog života, balansirane ishrane i fizičke aktivnosti koja kroz takmičarski koncept emisije treba da postane realnost za sve njegove učesnike, kako za one koji će u takmičarskom procesu biti eliminisani, tako i za takmičara koji odnese pobjedu“.

Dalje je ukazao da se „boravak učesnika ne prikazuje uživo u televizijskom programu, a prikazani sadržaj je unaprijed snimljen i montiran materijal, koji prolazi uredničku kontrolu u skladu sa strogim programskim zahtjevima nosioca licence, da ugovori sa takmičarima strogo zabranjuju verbalne ili bilo kakve druge napade i da se 'Najveći gubitnik' ne može tretirati na isti način kao niskobudžetni rijaliti, koji se emituje uživo.“

Pojasnio je da „bi se ovakva emisija mogla podvesti pod rijaliti programski sadržaj, ista bi morala da predstavlja vještački stvorenu zajednicu ljudi na ograničenom prostoru, što nije slučaj, već se radi o autentičnoj životnoj situaciji takmičara, gdje je suština promjena životnog stila samih takmičara i da član 4 stav 1 tačka o) Pravilnika navodi da je jedan od bitnih elemenata prilikom klasifikacije nekog formata kao rijaliti programa njegov pretežni cilj da zabavi, te da iako su definicije rijalitija i pseudorijalitija slične, to nikako ne znači da bi naslovljeni organ trebao da ima restriktivno tumačenje koji obesmišljava kategoriju pseudorijalitija i da osnovnim odredbama Pravilnika, članom 2 stav 2, jasno je određeno da se njegove odredbe ne mogu tumačiti na način da daju pravo na cenzuru ili ograničavanje slobode izražavanja“.

Naveo je i da „kako se radi o pseudorijalitiju, članom 24 tačka 2 i 3 Pravilnika nije predviđena obaveza da se najava programskog sadržaja mora označiti grafičkom oznakom, niti da postoji određen termin emitovanja i da nigde nije propisana obaveza da se najava pseudorijalitija mora označavati grafičkom oznakom 16 i emitovati u periodu od 22:00 do 06:00 časova“.

Na karaju je podsjetio da „s obzirom na iskazanu konstruktivnost Nova M i striktno pridržavanje svih propisa i stavova regulatora, obavještavaju da su opreza radi dana 17.07.2023. godine započeli

emitovanje 'Najvećeg gubitnika' i njegove najave sa grafičkom oznakom 18 i da najavu emituju u periodu od 23 do 06 časova do konačne odluke naslovljenog organa po predmetnom prigovoru, a za koji predlažu da se odbije kao neosnovan`.

- 4) Članom 4 stav 1 tačka o) Pravilnika rijaliti programski sadržaj je definisan kao sadržaj koji pretežno u cilju zabave prikazuje, u prirodnom ili vještački stvorenom okruženju (npr. vještački stvorena zajednica ljudi na ograničenom fizičkom prostoru), na koji način se jedan ili više učesnika ponaša u unaprijed predviđenim, spontano ili na drugi način nastalim konkretnim životnim situacijama (npr. suživot u određenoj zajednici ljudi, međusobna komunikacija, rad, dokolica, rješavanje određenih zadatah ili nepredviđenih konkretnih životnih problema i sl.) u određenom vremenskom periodu, a u kojem učesnici, po pravilu, učestvuju radi pribavljanja određene imovinske ili neimovinske koristi.
- 5) Članom 4 stav 1 tačka p) Pravilnika pseudorijaliti programski sadržaj je definisan kao sadržaj koji prikazuje određene autentične ili izmišljene životne situacije, prema unaprijed utvrđenom scenariju.
- 6) Članom 25 stav 2 Pravilnika je propisano da se rijaliti programski sadržaji, najave njihovog emitovanja, kao i emisije u kojima se prikazuju pregledi dešavanja u tim sadržajima, označavaju se sa oznakom 18. Nadalje, stavom 3 istog člana Pravilnika je propisano da se programski sadržaji sa oznakom 18 mogu emitovati isključivo u periodu od 23,00 do 06,00 časova.
- 7) U konkretnom slučaju emiteru je pobijanim rješenjem izrečena upravno-nadzorna mjera, upozorenje, zbog kršenje odredbe iz člana 25 st. 2 i 3 Pravilnika. Agencija je utvrdila da programski sadržaj „Najveći gubitnik“ ispunjava u cjelini sve elemente iz definicije rijaliti programa, i imajući u vidu navedenu odredbu Pravilnika, predmetni programski sadržaji se, kao rijaliti program i najava iste, sa oznakom 18, mogao emitovati isključivo u periodu od 23:00 do 06:00 časova. Na tako utvrđeno činjenično stanje prvostepeni organ je pravilno primjenio materijalno pravo, pri čemu nije učinio nijednu povredu pravila postupka. S toga, svi navodi navodi žalbe pokazuju se kao neosnovani i ni u čemu ne dovode u pitanje zakonitost pobijanog rješenja.
- 8) Kao prvi žalbeni razlog podnosilac žalbe navodi da je u prvostepenom postupku „jasno ukazao da po programskoj opredijeljenosti, 'Najveći gubitnik' ne predstavlja rijaliti programski sadržaj, niti se može klasifikovati kao takav prema pravilniku“, a da ga je „prvostepeni organ u pobijanom Rješenju pogrešno klasifikovao kao rijaliti, iako se ne radi o rijaliti, već o televizijskom format koji ima za cilj da na zabavan način edukuje i podigne svijest o značaju zdravih navika i podstakne pozitivne transformacije.“. Naprotiv, prvostepeni organ je dao jasne i valjane razloge za kategorizaciju spornog programa kao rijaliti programskog sadržaja. S tim u vezi, Savjet Agencije smatra da se u prvostepenom rješenju pravilno zaključuje da nisu opravdani navodi podnosioca žalbe da programski sadržaj „Najveći gubitnik“ nije rijaliti programski sadržaj, bez obzira što je koncipiran na način da obezbijedi realizaciju pozitivnih efekata („podizanje svijesti o značaju zdravog života, balansirane ishrane i fizičke aktivnosti...“). Pozitivne strane programa kao što je promovisanje zdravih životnih navika ne mijenjaju činjenicu da je riječ o rijaliti programu, koji se u mnogo čemu razlikuje od drugih takmičarskih emisija.
- 9) U pogledu navoda žalbe koji se odnose na pogrešno utvrđeno činjenično stanje, podnosilac žalbe ističe da je prvostepeni organ trebalo da utvrdi činjenice i okolnosti koje su od značaja za utvrđivanje karaktera programa, pri čemu podnosilac žalbe propušta da navede da je u prvostepenom rješenju detaljno argumentovano zbog čega programski sadržaj „Najveći gubitnik“ predstavlja rijaliti program, i to po svim stavkama definicije.

Naime, članom 4 stav 1 tačka o) Pravilnika rijaliti programski sadržaj je definisan kao sadržaj koji pretežno u cilju zabave prikazuje, u prirodnom ili vještački stvorenom okruženju (npr. vještački stvorena zajednica ljudi na ograničenom fizičkom prostoru), na koji način se jedan ili više učesnika ponaša u unaprijed predviđenim, spontano ili na drugi način nastalim konkretnim životnim situacijama (npr. suživot u određenoj zajednici ljudi, međusobna komunikacija, rad, dokolica, rješavanje određenih zadatah ili nepredviđenih konkretnih životnih problema i sl.) u određenom vremenskom periodu, a u kojem učesnici, po pravilu, učestvuju radi pribavljanja određene imovinske ili neimovinske koristi.

Saglasno navedenom, jasno je da se programski sadržaj „Najveći gubitnik“ pretežno u cilju zabave prikazuje gledaocima vještački stvorenu zajednicu ljudi na ograničenom fizičkom prostoru, na koji način se učesnici ponašaju u unaprijed predviđenim, spontano ili na drugi način nastalim konkretnim životnim situacijama (učesnici se takmiče u unaprijed predviđenim konkretnim okolnostima), tokom

određenog vremenskog perioda, radi pribavljanja određene imovinske ili neimovinske koristi (na kraju pobjednik koji izgubi najviše kilograma, dobija novčanu nagradu).

Dakle, po svim elementima definicije, programski sadržaj „Najveći gubitnik“ predstavlja rijaliti sadržaj, što je prvostepeni organ agumentovano obrazložio i svako drugo tumačenje bilo bi paušalno i neutemeljeno.

- 10) Prvostepenim rješenjem je ukazano da, bez obzira što je programski sadržaj „Najveći gubitnik“ koncipiran na način da obezbijedi realizaciju njegovih pozitivnih efekata (*„podizanje svijesti o značaju zdravog života, balansirane ishrane i fizičke aktivnosti... promovise i akcenat stavlja na motive poput discipline, zdravlja, predanosti, vrijednosti, i istrajnosti, kao apsolutno pozitivne, poželjene i bezopasne sposobnosti i sklonosti“*), te uvažavajući činjenicu da se programski sadržaj „Najveći gubitnik“ razlikuje svojom koncepcijom od drugih rijaliti programa, po svom formatu ovaj program nesporno spada u kategoriju rijaliti programskog sadržaja, te nisu opravdani navodi emitera da se ne radi o rijaliti programu. Bez obzira što je u nekim elementima kvalitet ovog rijalitija veći nego kod nekih drugih rijaliti programa, ipak je bez ikakve dileme riječ o rijaliti sadržaju, koji po svom kvalitetu ne spada u kategoriju programa koji bi maloljetnicima trebalo da bude dostupan van graničnog perioda.
- 11) Dakle, uvažavajući činjenicu da se programski sadržaj „Najveći gubitnik“ razlikuje svojom koncepcijom od drugih rijaliti programa, po svom formatu ovaj program nesporno spada u kategoriju rijaliti programskog sadržaja.
- 12) Nasuprot žalbenim navodima, prvostepeni organ jer pravilno utvrdio da predmetni sadržaj ne predstavlja pseudorijaliti iz člana 4 stav 1 tačka p) Pravilnika. Razloge prvostepenog organa da pseudorijaliti prikazuje rekonstrukciju određenog događaja koji je autentičan ili izmišljen, u svemu prihvatata i drugostepeni organ. Saglasno navedenom, učesnici programskog sadržaja „Najveći gubitnik“ vrijeme provode u ograničenom prostoru gdje se odvijaju njihove aktivnosti, što ukazuje da se radi o vještački stvorenoj zajednici ljudi koji borave na ograničenom prostoru i ponašaju se u skladu sa nastalim konkretnim životnim situacijama, što ovaj program između ostalog klasifikuje kao rijaliti.
- 13) Emiter u žalbi potencira da prvostepeni organ nije utvrdio postojanje elemenata iz člana 23a st. 1 tač a) Pravilnika, te da je predmetni sadržaj za mlađe od 18 godina, za šta nema nikakvog pravnog osnova. Međutim, kategorisanje programskog sadržaja „Najveći gubitnik“ oznakom 18 i zabrana emitovanja prije 23 časa ne proizilazi iz odredbe člana 23a st. 1 tač. a) Pravilnika, niti je bilo nužno cijeniti uslove iz ovog člana prilikom odlučivanja. Materijalni propis koji je u ovoj pravnoj stvari relevantan je član 25 st. 2 i st. 3 Pravilnika, koji rijaliti programe svrstava u kategoriju sadržaja neprimjerenih za maloljetnike i koji predviđa da se isti sa oznakom 18 moraju isključivo emitovati u periodu od 23,00 do 06,00 časova, nezavisno od ispunjenosti kriterijuma 23a st. 1 tač. a) Pravilnika, upravo zbog tipičnog karaktera rijaliti programa. Ostale odredbe u konkretnom slučaju nisu mjerodavne, ali podnosilac žalbe pogrešno interpretira smisao Pravilnika i potencira norme koje nisu od značaja za odlučivanje u ovoj upravnoj stvari.
- 14) Takođe, rijaliti programski sadržaj je kategorisan kao neprimjeren za maloljetnike mlađe od 18 godina nezavisno od ispunjenosti kriterijuma iz člana 25 stav 1 Pravilnika koji se citiraju u žalbi, pa prvostepeni organ nije bio dužan da ih cijeni u konkretnom slučaju. Dakle, ispunjenost ovih mjerila nije od značaja za raspoređivanje rijaliti programskih sadržaja, jer oni po svojoj definiciji spadaju u ovu kategoriju, a programski sadržaj „Najveći gubitnik“ ispunjava sve uslove definicije rijaliti programskoj sadržaja iz Pravilnika (sadržaj je koji pretežno u cilju zabave prikazuje vještački stvorenu zajednicu ljudi na ograničenom fizičkom prostoru, na koji način se učesnici ponašaju u unaprijed predviđenim, spontano ili na drugi način nastalim konkretnim životnim situacijama u određenom vremenskom periodu, saznajemo o njihovom životu, posmatramo njihovo realno ponašanje i reakcije, sve radi pribavljanja određene imovinske ili neimovinske koristi).
- 15) Neosnovani su navodi žalbe da je prvostepeni organ mehanički primjenio pojedine klasifikacije bez ulaženja u meritum pitanja i da je tumačenjem odredaba Zakona o elektronskim medijima ograničio slobodu govora ili izražavanja. Ovo iz razloga, jer donošenjem pobijanog rješenja nije došlo do zabrane ili cenzurisanja bilo kog sadržaja, već je samo uvedena dodatna mjera kojom se sadržaj kategoriše kao neprimjeren za mlađe od 18 godina, što ne dira u principe utvrđene međunarodnim

standardima, te je u konkretnom slučaju ova mjera primjerena imajući u vidu važnost zaštite maloljetnika od sadržaja ove vrste.

- 16) Razlozi koje emiter iznosi u žalbi i to da ne postoji aktivno legitimisano lice za iniciranje postupka jer je predmetni postupak mogao biti pokrenut po službenoj dužnosti, a ne na osnovu anonimnog prigovora, su neosnovani. Naime, odredbom čl. 144 Zakona je jasno predviđeno da postupak može biti iniciran i prigovorom, te je bez značaja da li se u konkretnom slučaju radi o anonimnom prigovoru, s obzirom na to da Agencija kao nezavisni regulator u oblasti medija vrši kontrolu u skladu sa Zakonom i provjerava navode prigovora bez obzira da li je isti anonimn ili ne.
- 17) Emitera ne oslobađa odgovornosti, a što potencira u žalbi, da je bez izricanja upavno-nadzorne mjere otklonio nedostatke zbog kojih je postupak pokrenut, što je shodno članu 102 Zakona o upravnom postupku trebalo da rezultira obustavljanjem postupka. Emiter je u svom Izjašnjenju, a i u žalbi naveo da je pomjerio emitovanje predmetnog sadržaja za period od 23,00 do 06,00 časova do donošenja konačne odluke. Dakle, i sam emiter je uslovio pomjeranje emitovanja sadržaja donošenjem odluke u predmetnom postupku, te nije bilo mjesta obustavljanju postupka u ovom slučaju, već je upravo bilo neophodno da se emiteru izrekne upravno nadzorna mjera i naloži u kom periodu da sporni sadržaj emituje.
- 18) Razlozi koje emiter iznosi u žalbi izneseni su i cijenjeni tokom prvostepenog postupka, pa drugostepeni organ smatra da nisu od značaja za donošenje drugačije odluke u ovoj upravnoj stvari, i ni u čemu ne dovode u pitanje pravilnost zaključka prvostepenog organa da je podnosilac žalbe prekršio obaveze predviđene Pravilnikom.
- 19) Podnosilac žalbe nije iznio nove dokazne predloge ili činjenice kojim bi se potvrdila osnovanost podnesene žalbe, odnosno koje bi ukazivale da Agencija nije, prilikom donošenja prvostepenog Rješenja, potpuno i pravilno utvrdila sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za donošenje Rješenj

Savjet Agencije je utvrdio da je postupak koji je prethodio prvostepenom Rješenju pravilno i zakonito sproveden i da je Rješenje pravilno i na zakonu zasnovano, a žalba neosnovana.

Saglasno navedenom, Savjet Agencije je odlučio kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo rješenje će biti objavljeno na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcq.org.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Ovo Rješenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

**Predsjednik
Savjeta Agencije za elektronske medije**

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Nova M“ d.o.o.
- Direktorica Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Služba za opšte poslove i odnose sa javnošću
- Arhiva